

۱۲۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با توجه به شکل‌های داده‌شده داریم:

شماره شکل	۱	۲	۳	...	n
تعداد مربع‌های کوچک	$۴ = ۲^۲$	$۹ = ۳^۲$	$۱۶ = ۴^۲$	...	$(n+1)^۲$
تعداد مربع‌های سفید	$۰ = ۰^۲$	$۱ = ۱^۲$	$۴ = ۲^۲$	...	$(n-1)^۲$
تعداد مربع‌های رنگی	$۴ - ۰ = ۴$	$۹ - ۱ = ۸$	$۱۶ - ۴ = ۱۲$	...	$(n+1)^۲ - (n-1)^۲$

با توجه به جدول فوق تعداد مربع‌های رنگی در شکل دهم برابر است با:

$$(10+1)^2 - (10-1)^2 = 121 - 81 = 40$$

۱۲۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

نکته: دنباله‌ای که در آن هر جمله (به جز جمله اول) با اضافه شدن عددی ثابت به جمله قبل از خودش به دست آید، یک دنباله حسابی نامیده می‌شود.

نکته: جمله n ام یک دنباله حسابی با جمله اول t_1 و قدرنسبت d به صورت $t_n = t_1 + (n-1)d$ است.

اگر دنباله t_n را دنباله سال‌های جام جهانی (برگزار شده یا نشده) در نظر بگیریم، t_n یک دنباله حسابی با قدرنسبت ۴ و جمله اول ۱۹۳۰ است. پس جمله عمومی این دنباله به صورت زیر است:

$$t_n = t_1 + (n-1)d \Rightarrow t_n = 1930 + (n-1) \times 4 \Rightarrow t_n = 4n + 1926$$

برای جام جهانی ۲۰۱۸ روسیه داریم:

$$t_n = 2018 \Rightarrow 2018 = 4n + 1926 \Rightarrow 4n = 92 \Rightarrow n = 23$$

از این تعداد، دو دوره برگزار نشده است، پس جام جهانی ۲۰۱۸، بیست و یکمین دوره برگزار شده است.

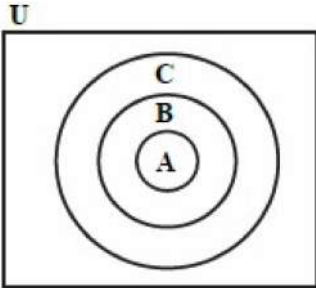
۱۲۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

نکته: جمله n ام یک دنباله حسابی با جمله اول t_1 و قدرنسبت d به صورت $t_n = t_1 + (n-1)d$ است.

با توجه به صورت سؤال داریم:

$$t_7 = -t_{11} \Rightarrow t_1 + 6d = -(t_1 + 10d) \Rightarrow 2t_1 + 16d = 0$$

$$\Rightarrow 2(t_1 + 8d) = 0 \Rightarrow 2t_9 = 0 \Rightarrow t_9 = 0$$

۱۲۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

نکته: به هر دو مجموعه مثل A و B که فاقد عضو مشترک باشند،

دو مجموعه جدا از هم یا مجزا می‌گوییم.

به نمودار ون مقابل دقت کنید:

مطابق نمودار، دو مجموعه A و C' حتماً مجزا هستند.

۱۳۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

نکته: به‌طور کلی الگوهایی را که جمله عمومی آن‌ها به صورت $t_n = an + b$ باشد، الگوهای خطی می‌نامیم که در آن a و b اعداد حقیقی دلخواه و ثابت هستند.

راه حل اول:

جملات پنجم و نهم به ترتیب برابر ۱۷- و ۱۷۱- است، پس مطابق نکته داریم:

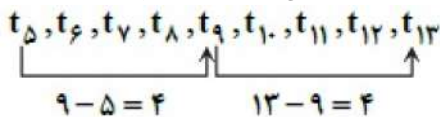
$$\begin{cases} t_5 = -17 \Rightarrow 5a + b = -17 \\ t_9 = -171 \Rightarrow 9a + b = -171 \end{cases} \Rightarrow 4a = -154 \Rightarrow a = -\frac{77}{2} \Rightarrow b = \frac{351}{2}$$

بنابراین جمله عمومی دنباله به صورت $t_n = -\frac{77}{2}n + \frac{351}{2}$ است. پس جمله سیزدهم برابر است با:

$$t_{13} = -\frac{77}{2} \times 13 + \frac{351}{2} = -325$$

راه حل دوم:

در یک الگوی خطی جملاتی که شماره آن‌ها دارای فاصله برابر باشد، مقدار آن‌ها نیز اختلافی برابر دارد. پس:

$$t_9 - t_5 = t_{13} - t_9 \Rightarrow t_{13} = 2t_9 - t_5 = 2(-171) + 17 + 17 = -342 + 17 = -325$$

۱۳۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هر کدام از گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم:

۱ (گزینه ۱) $A \subseteq B \Rightarrow A - B = \emptyset$

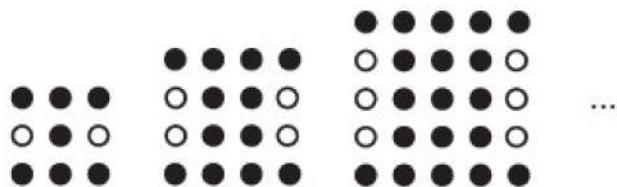
۲ (گزینه ۲) $B \cap C = (0, 1]$

۳ (گزینه ۳) $B - C = (1, 4)$

۴ (گزینه ۴) $B \cup C = (-1, 4)$

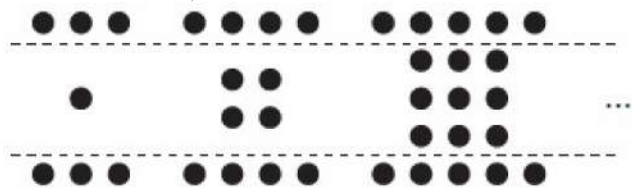
بنابراین گزینه ۲ پاسخ است.

۱۳۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. راه حل اول: می توانیم دنباله را به صورت زیر در نظر بگیریم. با اضافه کردن دایره های توخالی به هر شکل یک دنباله مربعی خواهیم داشت:

شماره شکل	۱	۲	۳	...	n
تعداد کل دایره ها	۹	۱۶	۲۵	...	$(n+2)^2$
تعداد دایره های توخالی	۲	۴	۶	...	$2n$

بنابراین تعداد دایره های توپر که تفاضل تعداد دایره های توخالی از تعداد کل دایره ها است، برابر $(n+2)^2 - 2n$ است. پس در شکل نهم تعداد دایره های توپر برابر $10^3 = 9^2 - 2 \times 9$ است. راه حل دوم: می توانیم الگو را به صورت زیر یعنی یک الگوی مربعی و یک الگوی خطی در نظر بگیریم:

شماره شکل	۱	۲	۳	...	n
تعداد نقطه های بین دو خط	۱	۴	۹	...	n^2
تعداد نقطه های بیرون دو خط	۶	۸	۱۰	...	$2(n+2)$

بنابراین تعداد کل نقطه ها برابر $2(n+2) + n^2$ است. پس در شکل نهم $10^3 = 2(11) + 9^2$ نقطه وجود دارد.

۱۳۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

نکته: جمله n ام یک دنباله حسابی با جمله اول t_1 و قدرنسبت d به صورت $t_n = t_1 + (n-1)d$ است. فرض کنیم m واسطه حسابی بین -۸۲ و ۱۷ درج کرده ایم. بنابراین عدد -۸۲ را جمله اول و عدد ۱۷ را t_n در نظر می گیریم و داریم:

$$t_n = t_1 + (n-1)d \Rightarrow 17 = -82 + (n-1) \times 3$$

$$\Rightarrow 3n - 3 = 99 \Rightarrow 3n = 102 \Rightarrow n = 34$$

۱۳۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

نکته: جمله n ام یک دنباله حسابی با جمله اول t_1 و قدرنسبت d به صورت $t_n = t_1 + (n-1)d$ است. در مجموعه مرجع Z ، متمم مجموعه N به صورت زیر است:

$$N' = \{\dots, -2, -1, 0\}$$

اگر اعضای این مجموعه را به صورت دنباله از بزرگ به کوچک بنویسیم، به صورت زیر خواهد بود:

$$0, -1, -2, -3, \dots$$

این دنباله، یک دنباله حسابی با قدرنسبت $d = -1$ و جمله اول $t_1 = 0$ است که جمله عمومی آن به صورت $t_n = -n + 1$ می باشد.

۱۳۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

نکته: $n(A \cup B) = n(A) + n(B) - n(A \cap B)$

با توجه به معلومات مسئله داریم:

$$n(A \cup B) = n(A) + n(B) \Rightarrow n(A) + n(B) - n(A \cap B) = n(A) + n(B) \\ \Rightarrow n(A \cap B) = 0 \Rightarrow A \cap B = \emptyset$$

یعنی دو مجموعه A و B جدا از هم بوده و اشتراکی ندارند. همچنین طبق فرض داریم:

$$n(C \cap D) = n(C) + n(D) \Rightarrow n(C) + n(D) - n(C \cap D) = 0$$

یعنی $C \cup D = \emptyset$ ، پس هر دو مجموعه C و D تهی هستند، بنابراین:

$$n((A - C) \cap (B - D)) = n((A - \emptyset) \cap (B - \emptyset)) = n(A \cap B) = 0$$

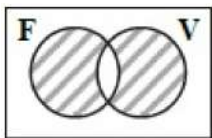
۱۳۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

نکته: جمله n ام دنباله هندسی به صورت $t_n = t_1 r^{n-1}$ است که در آن t_1 جمله اول و r قدرنسبت می باشد. $(t_1, r \neq 0)$

اگر دو واسطه هندسی بین اعداد داده شده درج کنیم، دنباله به صورت $10, t_2, t_3, -80000$ درمی آید. بنابراین $t_1 = 10$ و $t_4 = -80000$ ، پس:

$$t_4 = -80000 \Rightarrow t_1 r^3 = -80000 \Rightarrow r^3 = -8000 \Rightarrow r = -20$$

بنابراین دنباله به صورت $10, -200, 4000, -80000$ درمی آید. مجموع دو واسطه هندسی برابر است با: $-200 + 4000 = 3800$

۱۳۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. می توان با نمودار ون کسانی را که فقط به یکی از این دو ورزش علاقه مند هستند، نشان داد.

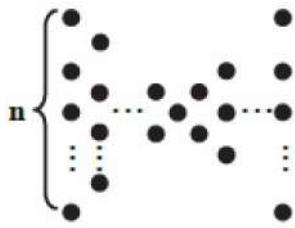
= تعداد کسانی که فقط به یک ورزش علاقه مندند

تعداد کسانی که فقط به والیبال علاقه مندند + تعداد کسانی که فقط به فوتبال علاقه مندند

$$= (n(F) - n(F \cap V)) + (n(V) - n(F \cap V)) = n(F) + n(V) - 2n(F \cap V)$$

۱۳۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

نکته: اگر n عددی طبیعی باشد، آن گاه $1 + 2 + 3 + \dots + n = \frac{n(n+1)}{2}$

راه حل اول: اگر به صورت ستونی به نقاط موجود در شکل n ام توجه کنیم، تعداد نقاط در شکل n ام برابر است با:

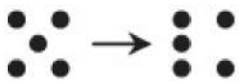
$$a_n = n + (n-1) + \dots + 3 + 2 + 1 + 2 + 3 + \dots + (n-1) + n$$

$$\Rightarrow a_n = (1 + 2 + 3 + \dots + n) + (2 + 3 + \dots + n)$$

$$= 2(1 + 2 + 3 + \dots + n) - 1 = \frac{2 \times n \times (n+1)}{2} - 1 = n^2 + n - 1$$

بنابراین برای ساختن شکل دهم به تعداد $a_{10} = 10^2 - 1 = 109$ نقطه نیاز داریم.

راه حل دوم: هر شکل با کمی جابه جایی به صورت یک مستطیل با طول $n+1$ و عرض n با حذف یک رأس درمی آید. پس جمله عمومی به صورت $a_n = n(n+1) - 1$ است.

به عنوان مثال شکل (۲) به صورت مقابل درمی آید:

۱۳۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

نکته: در هر مثلث، مساحت برابر با «نصف حاصل ضرب دو ضلع در سینوس زاویه ی بین آن دو ضلع» است. با توجه به نکته ی بالا، مساحت مثلث ABC برابر است با:

$$S = \frac{1}{2} AB \times AC \times \sin \hat{A} = \frac{1}{2} \times 8 \times 10 \times \frac{\sqrt{3}}{2} = 20\sqrt{3}$$

۱۴۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

نکته: اگر D اندازه ی زاویه ی α بر حسب درجه و R اندازه ی آن بر حسب رادیان باشد، آنگاه: $\frac{D}{180^\circ} = \frac{R}{\pi}$

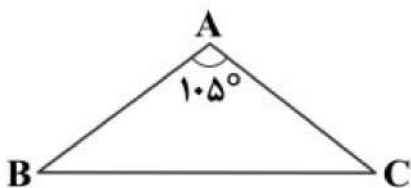
ابتدا اندازه ی زاویه ی $\frac{\sqrt{7}\pi}{12}$ رادیان را بر حسب درجه پیدا می کنیم.

$$\frac{\sqrt{7}\pi}{12} = \frac{D}{180^\circ} \Rightarrow D = \frac{\sqrt{7}}{12} \times 180^\circ = 7 \times 15^\circ = 105^\circ$$

زاویه ی مورد نظر بزرگ تر از 90° است، پس نمی تواند یکی از زوایای مجاور به قاعده ی مثلث متساوی الساقین باشد، یعنی حتماً زاویه ی رأس مثلث متساوی الساقین است.

اکنون با توجه به اینکه دو زاویه ی دیگر مثلث برابرند و مجموع زوایای مثلث برابر 180° است، داریم:

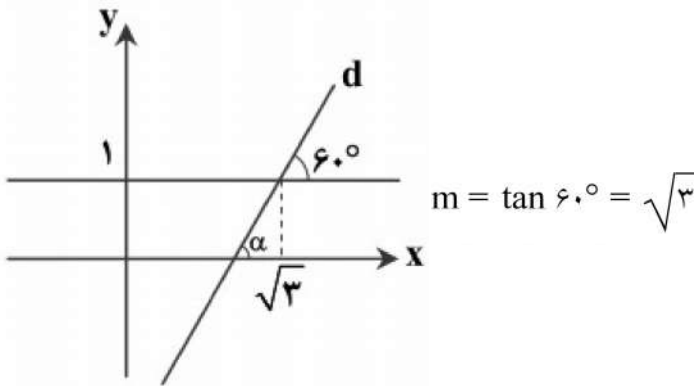
$$\hat{A} + \hat{B} + \hat{C} = 180^\circ \Rightarrow 105^\circ + 2\hat{B} = 180^\circ \Rightarrow 2\hat{B} = 75^\circ \Rightarrow \hat{B} = 37.5^\circ$$

۱۴۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

نکته: شیب هر خط که محور افقی را قطع می کند، برابر با تانژانت زاویه ی بین آن خط و جهت مثبت محور افقی است. مطابق صورت سؤال، نمودار خط به صورت مقابل است.

طبق قضیه ی خطوط موازی و مورب، خط d با جهت مثبت محور افقی زاویه ی 60° می سازد ($\alpha = 60^\circ$). پس شیب خط d برابر است با:

بنابراین معادله ی خط d به صورت $y = \sqrt{3}x + b$ است. این خط از نقطه ی $(\sqrt{3}, 1)$ می گذرد، پس:

$$1 = \sqrt{3} \times \sqrt{3} + b \Rightarrow b + 3 = 1 \Rightarrow b = -2$$

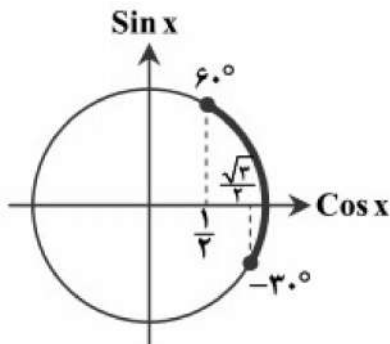
بنابراین معادله ی خط به صورت $y = \sqrt{3}x - 2$ است.

۱۴۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

ابتدا از شرط $30^\circ \leq x \leq 150^\circ$ نتیجه می شود که: $60^\circ \leq 2x \leq 300^\circ$

اکنون با توجه به شکل زیر، توجه کنید که $1 \geq \cos 2x \geq \frac{1}{2}$ ، پس داریم:

$$\frac{1}{2} \leq \frac{2m - 1}{5} \leq 1 \Rightarrow \frac{5}{2} \leq 2m - 1 \leq 5 \Rightarrow \frac{7}{2} \leq 2m \leq 6 \Rightarrow \frac{7}{4} \leq m \leq 3$$

۱۴۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

نکته: $\sin^2 x + \cos^2 x = 1$

با استفاده از نکته‌ی بالا داریم:

$$\frac{\cos^2 x}{1 + \sin x} = \frac{1 - \sin^2 x}{1 + \sin x} = \frac{1}{3} \Rightarrow \frac{(1 - \sin x)(1 + \sin x)}{1 + \sin x} = \frac{1}{3} \Rightarrow 1 - \sin x = \frac{1}{3} \Rightarrow \sin x = \frac{2}{3}$$

$$\sin^2 x + \cos^2 x = 1 \Rightarrow \frac{4}{9} + \cos^2 x = 1 \Rightarrow \cos^2 x = \frac{5}{9}$$

اکنون با جای‌گذاری مقادیر $\sin x$ و $\cos x$ داریم:

$$\frac{\sin^2 x}{1 + 9 \cos^2 x} = \frac{\frac{4}{9}}{1 + 9 \left(\frac{5}{9}\right)} = \frac{\frac{4}{9}}{\frac{14}{3}} = \frac{2}{27}$$

۱۴۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

ابتدا عبارت A را به صورت زیر ساده می‌کنیم:

$$A = \frac{2 \sin(90^\circ - 18^\circ) + \cos(90^\circ + 18^\circ)}{3 \sin(270^\circ + 18^\circ) + \cos(90^\circ - 18^\circ)} = \frac{2 \cos 18^\circ - \sin 18^\circ}{-3 \cos 18^\circ + \sin 18^\circ}$$

اکنون با تقسیم صورت و مخرج کسر آخر بر $\cos 18^\circ$ داریم:

$$A = \frac{\frac{2 \cos 18^\circ - \sin 18^\circ}{\cos 18^\circ}}{\frac{-3 \cos 18^\circ + \sin 18^\circ}{\cos 18^\circ}} = \frac{2 - \tan 18^\circ}{-3 + \tan 18^\circ} = \frac{2 - a}{-3 + a} = \frac{2 - a}{a - 3}$$

۱۴۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

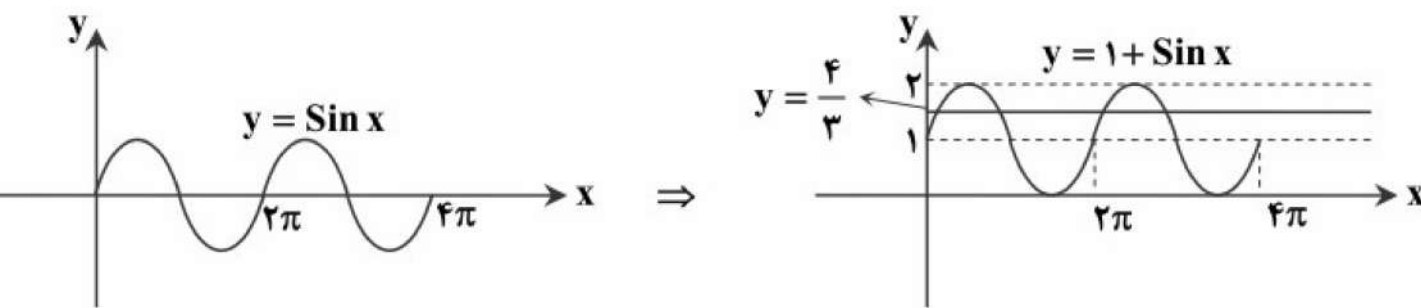
نکته: $\tan(\pi - \alpha) = -\tan \alpha$ و $\tan(\pi + \alpha) = \tan \alpha$

با توجه به نکته‌ی بالا می‌توان عبارت A را به صورت زیر ساده کرد:

$$A = \tan \frac{\pi}{11} + \tan \frac{3\pi}{11} + \tan\left(\pi - \frac{\pi}{11}\right) + \tan\left(\pi + \frac{3\pi}{11}\right)$$

$$= \tan \frac{\pi}{11} + \tan \frac{3\pi}{11} - \tan \frac{\pi}{11} + \tan \frac{3\pi}{11} = 2 \tan \frac{3\pi}{11}$$

۱۴۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
ابتدا نمودار تابع $f(x)$ را رسم می‌کنیم:

با توجه به نمودار واضح است که خط $y = \frac{4}{3}$ نمودار تابع $y = 1 + \sin x$ را در بازه $[0, 4\pi]$ در ۴ نقطه قطع می‌کند.

۱۴۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

نکته: $\sin(\pi - x) = \sin x$ و $\cos(-x) = \cos x$

ابتدا طبق نکته‌ی بالا، از صورت سؤال می‌توان فهمید $\cos x = -\frac{4}{5}$ و $\sin x > 0$ ، پس انتهای کمان روبه‌رو به x در ناحیه‌ی دوم دایره‌ی مثلثاتی قرار دارد. اکنون مقادیر $\tan x$ و $\cos x$ را تعیین می‌کنیم:

$$\sin^2 x + \cos^2 x = 1 \xrightarrow{\cos x = -\frac{4}{5}} \frac{16}{25} + \sin^2 x = 1 \xrightarrow{\sin x > 0} \sin x = \frac{3}{5}$$

اکنون می‌توان نتیجه گرفت $\tan x = \frac{\sin x}{\cos x} = -\frac{3}{4}$ و $\cos x = -\frac{4}{5}$ ، پس داریم:

$$\tan x + \cot x = -\frac{3}{4} - \frac{4}{3} = -\frac{25}{12}$$

۱۴۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

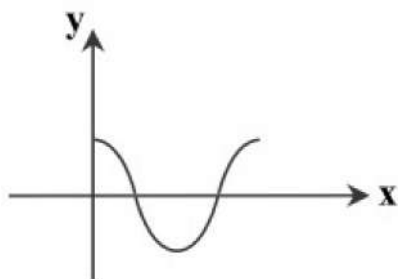
$$a \cos 0 = -2 \Rightarrow a = -2$$

ابتدا از نمودار داده‌شده می‌توان فهمید $f(0) = -2$ ، پس:

اکنون با جای‌گذاری مقدار $a = -2$ در ضابطه‌ی $g(x)$ ، خواهیم داشت:

$$g(x) = \cos(x + 2\pi) = \cos x$$

بنابراین نمودار تابع $g(x) = \cos x$ به شکل روبه‌رو است:

۱۴۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

نکته: تابع $y = a \cos(bx) + c$ دارای مقدار ماکزیمم $|a| + c$ ، مقدار مینیمم $-|a| + c$ و دوره تناوب $\frac{2\pi}{|b|}$ است.

با توجه به نکته‌ی بالا در تابع $y = -\frac{1}{4} \cos(\pi x) + 1$ ، مقدار ماکزیمم برابر $\frac{5}{4} = 1 + \left|-\frac{1}{4}\right|$ و دوره تناوب برابر

$$\frac{2}{\frac{5}{4}} = \frac{8}{5} = 1\frac{3}{5}$$

$\frac{2\pi}{|\pi|} = 2$ است، پس نسبت خواسته شده برابر است با:

۱۵۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

نکته: تابع $y = a \cos(bx) + c$ دارای مقدار ماکزیمم $|a| + c$ و مقدار مینیمم $-|a| + c$ است.

با توجه به نکته‌ی بالا در تابع $y = a \cos(2x) + c$ داریم:

$$\begin{cases} |a| + c = 1 \\ -|a| + c = -7 \end{cases} \rightarrow 2c = -6 \Rightarrow c = -3 \Rightarrow |a| = 4 \Rightarrow a = \pm 4$$

بنابراین مقدار ac برابر با ۱۲ یا -۱۲ است.